

Міністру юстиції України

Петренку П.Д.

01001, м. Київ, вул. Городецького, 13

Шановний Павле Дмитровичу!

Дозвольте звернутися до Вас від імені всієї нотаріальної спільноти України та висловити свої заперечення стосовно опублікованого 04 червня 2014 року на офіційному сайті Міністерства юстиції України Наказу Міністерства юстиції України № 806/5 від 23.05.2014 «Про внесення змін до Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України».

Зокрема, цей наказ зобов'язує нотаріусів видавати сторонам правочину довідки про розмір плати за вчинення нотаріальної дії.

Крім того, пункт 3 глави 10 доповнено новим підпунктом 3.29, згідно з яким у разі заведення спадкової справи та встановлення складу спадкового майна нотаріус надає спадкоємцю письмову довідку щодо переліку документів, необхідних для оформлення спадщини та видачі свідоцтва про право на спадщину, із зазначенням розміру плати за вчинення відповідних нотаріальних дій. Така довідка має бути підписана нотаріусом та скріплена його печаткою.

Відповідно до статті 39 Закону України «Про нотаріат» наказом Міністерства юстиції може бути встановлено виключно порядок вчинення нотаріальних дій, у той час **порядок встановлення та сплати сум за вчинені нотаріальні дії та надані додаткові послуги встановлюється винятково Законом України «Про нотаріат» та Декретом Кабінету міністрів України «Про державне мито».**

Так, відповідно до статті 19 Закону України «Про нотаріат» за вчинення нотаріальних дій державні нотаріуси справляють державне мито у розмірах, встановлених чинним законодавством. На підтвердження сплаченої суми нотаріусу в день вчинення нотаріальної дії надається відповідна квитанція.

У свою чергу, відповідно до статті 31 цього ж Закону приватні нотаріуси за вчинення нотаріальних дій справляють плату, розмір якої визначається за домовленістю між нотаріусом та заінтересованою особою.

Крім цього, стягнуте державне мито (для державних нотаріусів) або сума, що дорівнює ставці державного мита (для приватних нотаріусів), зазначається в реєстрі для реєстрації нотаріальних дій, у якому ставить власний підпис особа, в інтересах якої її вчинено.

На прохання особи, в інтересах якої вчинено нотаріальну дію, нотаріус видає довідку як доказ сплаченої нею суми коштів.

Слід зазначити, що розмір плати нотаріальної дії та можливих послуг правового та технічного характеру складається з багатьох чинників (часові, інтелектуальні витрати нотаріуса та його помічника, комунальні, орендні платежі, експлуатація комп'ютерної та іншої техніки та багато інших), тобто на момент безпосереднього вчинення нотаріальної дії. Тим більше це стосується посвідчення правочинів, більшість з яких потребує з боку нотаріуса не лише посвідчення, а і проведення державної реєстрації.

Важливим є також і те, що частиною другою статті 42 та статтею 46 Закону України «Про нотаріат» передбачено право нотаріуса відкладати вчинення нотаріальної дії в разі витребовування від фізичних та юридичних осіб відомостей та документів, потрібних для вчинення нотаріальної дії.

Відтак жоден нотаріус не зможе заздалегідь назвати точний розмір плати за нотаріальну дію, вчинення якої невідомо коли має відбутися.

У той же час, вимагання таких довідок від нотаріусів має всі підстави для їх відвертого шантажу, зокрема шляхом погрози подання скарг до Міністерства юстиції України та Нотаріальної палати України. При цьому особа, яка не має на меті бути учасником нотаріальної дії, отримує повне право безпідставно відволікати нотаріусів від виконання їх прямого обов'язку із здійснення делегованих державою повноважень на вчинення нотаріальних дій в інтересах дійсно заінтересованих у цьому осіб.

Все зазначене вище стосується і особливо складних справ щодо видачі свідоцтв про право на спадщину.

Зокрема, перелік документів, необхідних для отримання свідоцтва про право на спадщину, залежить від складу спадщини та кола спадкоємців, тобто протягом строку на прийняття спадщини може як збільшуватися так і зменшуватися. Таким чином, нотаріус знов таки стає заручником настрою особи, яка до нього звертається, та завжди буде перебувати під психологічним тиском.

Просимо Вас, шановний Павле Дмитровичу, звернути увагу на заперечення та обґрунтування, зроблені нашою Робочою групою, що саме завдяки Вашій підтримці працює над підготовкою законопроектів та проведенням експертиз вже розроблених проектів нормативно-правових актів з урахуванням правової позиції всієї нотаріальної спільноти.

При цьому з незрозумілих для нас підстав із цим проектом Наказу Міністерства юстиції України члени Робочої групи ознайомлені не були і, як наслідок, він не був обговорений нотаріальною спільнотою.

Зважаючи на викладене, щиро сподіваємось на Ваше розуміння та підтримку щодо скасування прийнятого 23 травня 2014 Наказу №806/5 «Про внесення змін до Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України» та Ваше рішення щодо термінового проведення засідання Робочої групи з представниками Міністерства юстиції України.

З повагою,

Голова Робочої групи

Президент

Нотаріальної палати України

Н.В. Васирина